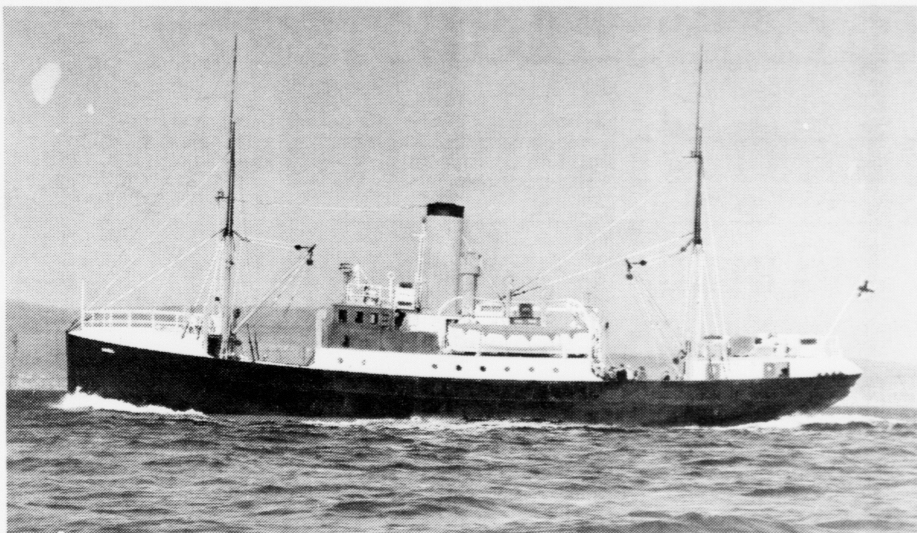

reka innanoyggja siglingina við dampskipi frá nýggjársinum 1896 at rokna, um teir kundu fáa 12.000 kr. í studningi tey fyrstu árin úr ríkiskassanum. Tað næsta, ið frættist í málinum, er, at teir báðir fyrstøðumenninir fyri Mortensens handli, brøðurnir Petur og Niels Juel Mortensen, fara til Danmarkar við »Feringinum« í mai mánað 1895 at tingast við ríkisstýrið um hesa innanoyggja sigling, og uttan at tingið tykist at vita nakað, verður millum ríkisstýrið og henda handil gjørdur sáttmáli, sum í skrivi frá 26. juli 1895 verður sendur amtmanninum at leggja fyri tingið, ið verður biðið at gera viðmerkingar til tað uppskot til ferðætlan og ferða- og farmagjald, sum stendur í sáttmálanum. Tingið, sum kom saman á ólav-søku, viðgjørdi málið og góðkendi sáttmálan við ymsum broytingum, serliga ferðætlanini viðvíkjandi. Tá hevði Mortensens handli longu í mai mánað gjørt sáttmála við »Kockum Mekaniska Verkstad Aktiebolag« í Malmö um at byggja teimum eitt dampskip til innanoyggja siglingina. Hetta far fór úr bakka-stokki 15. oktober 1895 og fekk navnið »Smiril«. Hann var merktur til 162.68 br. tons, hevði eina 160 hk. dampmaskinu og kostaði 70.000 kr. at byggja. »Smiril« kom á Trungsvág 19. desember 1895 við danskum skipara, ið æt Clausen, sum síðani ferdi »Smiril« til út í mars mánað 1905. Clausen var hesi árin búsitandi á Tvøroyri. Hann var raskur sjómaður og væl lýddur. Eftir ferðætlanini hevði »Smiril« vitt um at fara í innanoyggja siglingini — hann skuldi fara á hvarja bygd at kalla — og flyta skuldi hann eisini útróðrarmenn til lands í Íslandi og heimaftur, umframt at gera ein túr til Leith ella Keypmanna-

havnar á hvørjum ári. Men fólk vóru yvirhøvdur væl nøgd bæði við skip og ferðætlanina, sum var lögð. Tey fyrstu árin hevði »Smiril« mest danska manning, men so við og við mannaðu Føroyingar hann. Í 1898 vita vit, at teir triggir Havnarmenninir Dánjal í Horni, Christian Jóhannes Dam og Niclas Niclasen í Kók sigldu við honum.

Í 1890-unum byrjaði óskilið av eingilsku trolar-unum her við oyggjarnar. Vaktarskip var einki, og blaðið »Dimmalætting« ber í heilum tíðindi um, hvussu naskir trolarnir vóru. Sorinskrivarin Bang, sum eina tíð var settur fúti, fekk í lag at leiga »Smiril« nakrar túrar kring um oyggjarnar fyri at fáa at vita, um skilið var so ringt, sum tíðindini søgdu. Fyrsta túrin í august mánað 1898 fór hann av Havnini til Klaksvíkar, haðani hann helt leiðina norður um allar Norðuroyggjarnar, tó uttan at koma fram á nakran trolara innan fyri Mark. Men eystan fyri Eiði tók »Smiril« ein trolara, ið fiskaði ein stuttan fjórðing úr landi. Hann varð beindur á Havnina, har skiparin varð dømdur 600 kr. í bót og 300 kr. at gjalda fyri ymsar útreiðslur. Í oktober og november var Bang aftur úti við »Smirli« í vaktartænastu-ørindum. Nógvir trolarar vóru at siggja, men eingin innan fyri mark. Bang hevur givið eina frágreiðing frá hesum ferðum og heldur fyri, at ov nógv man vera gjørt burtur úr tíðindunum, sum ganga um henda ólógliga trolfiskiskap. Men fólk høvdu eina aðra áskoðan hesum viðvíkjandi, tí sjón gekk fyri søgn.

Um várið 1901 var talan um, at Mortensens handli ætlaði at leggja siglingina við »Smirli« niður, um ikki ríkisstudningurin varð hækkaður. Tað man so vera hent, tí teir hildu fram við siglingini, og

Tann næsti Smiril, sum tey flestu minnst hann

sama árið varð »Smiril« bygdur um í Malmö. Hann fekk m.a. eina dekskahútt.

Tá ið Clausen, skipari, fór av »Smirli« í mars mánað 1905, tók Hans Debes við og ferdi »Smiril« út í september mánað 1909.

Einar Berthelsen, var triði skiparin á »Smirli«, men hann fekk ikki loyvi til at fara hann longur enn út í mars mánað 1910, og orsøkin skuldi vera, at hann hevði ikki danskt stýrimansprógv, sum lógin fyriskipaði.

Dánjal Olaus Poulsen — Lávus á Høvda nevndur — fekk tá »Smiril« at fara.

Við honum var hann, til nýggi »Smiril« kom í 1932, og henda ferdi hann til nakað eftir nýggjárs 1934. Tað var ætlanin hjá Lávus á Høvda at leggja upp, tá ið hann hevði fært gamla og nýggja »Smiril« tilsamans í 25 ár — tað hevði verið í mars mánað 1935 — men ikki gekst eftir ætlan, tí heilsan var farin at bila og hann noyddist fyrr í land.

Lávus á Høvda var skilamaður á sjónum, og

hann legði nógv til. Men øll tey árin, hann ferdi gamla »Smiril«, var hann einans ferð fyri einum skaðatilburði. Tað var 19. januar 1928. »Smiril« var á veg av Havnini norður til Klaksvíkar og fekk á Mjóanesi ein sjógv, ið tók dekskahúttina við 5 ferðafólkom, sum vóru stóð inni har. Tey, ið sjólótust, vóru Kristopher Ziska og Sigrid Maria Lützen úr Klaksvík, Dagmar Joensen frá Gjógv, Hans Esmar Kallsoy av Húsum og Jóhanna Olsen av Tvøroyri.

Í mai mánað 1917 seldi A/S J. Mortensen Eftf. »Smiril« til Færøernes Amtskommune, men heimstaður hansara var framvegis Trungsvágur. Endiliga skjótið upp á hann fekk amtskommunan í mai 1921, og varð hann nú skrásettur í Havnini. Í 1932 varð gamli »Smiril« seldur til Íslands, kom har at eita »Sverrir« og sást onkuntíð eftir tað í Føroyum.

Sigldi í 38 ár

Meðan tann fyrsti Smiril

sigldi í 35 ár, sigldi tann næsti Smiril í heili 38 ár — frá 1932 til 1969.

Hann var bygdur í Frederikshavn og var eftir tátiðar meti av stásiligastu ferðafólkkaskipum til innanoyggja sigling. Hann royndist avbera væl og ferðafólk komu at eiga stóran tokka til hansara. Men eisini hann eldist sum fráleið, og í 1968 var dampmaskinan so illa-farin, at hann ikki kundi halda fram í siglingini. Hesin Smiril var 300 tons til stóðar og maskinan var 350 hestar. Í 1969 varð hann seldur sum gamalt jarn til Belgia.

Tað vóru fleiri skiparar við Smirli millum ár og dag. Eftir Lávus á Høvda ferdi Simun Vilhelm — Simun á Tjørn í Vági — Smiril í 17 ár.

Jens á Hvitanesi var í mong ár stýrimaður og ferdi hann av og á.

Í seinri árum hava Hanus Jensen, Kristian Kruse, Poul Kruse, Patsy Mikkelsen, Th. Dahl og Hendrik Stóra fært og verið avloysarar á Smirli.

Triði og fjórði Smiril

Triði Smiril (nú »Dúgv-an«) varð bygdur á Tórshavnar skipasmiðju og latin Strandferðsluni á vári 1967, hann er stívliga 600 tons og motorurin 1400 hestar.

Skiparar við Dúgvuni eru Kr. Kruse og Amaliel Knudsen.

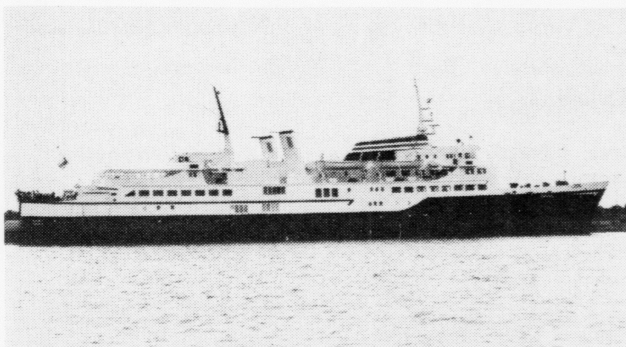
Kr. Kruse hevur fært Dúgvuna meginpartin av tíðini, hon hevur siglt. Tey fyrstu árin ferdi hann hana saman við Poul Kruse. Avloysari við Dúgvuni hevur Niclas Højgaard verið.

Fjórði »Smiril« varð keyptur í 1975 frá Molskipafelagnum í Danmark.

Hann byrjaði innan- og uttanlandssigling á sumri 1975 og hevur røkt hesa sigling síðan.

Um hann fer at røkja hesa sigling komandi ár, ella hvussu hann fer at røkja hana, er enn óvist. Men tað vita vit kanska á komandi jóansøku.

Skiparar við Smirli eru Óli Hammer og Alf Jakobsen.

Hesin ber enn navnið Smiril!

Tann triði Smiril, sum fekk navnabroyting til Dúgv-an, tá Morten Mols varð keyptur í 1975

60 ár

Strandferðslan, sum í dag hevur alt sjóvegis rutusambandið um hendi, hevði í seinasta mánað — 17. mai — 60 ár á baki. Tað var henda dagin, Strandfaraskip Løgtingsins yvirtók tann fyrsta Smirilin, og fór at reka innanoyggjasiglingina. Amtskommunan hevði annars keypt hann tvey ár frammanundan, men hevði helst ikki ráð at yvirtaka hann tá.